

Naša je tvrtka u vlasništvu strane tvrtke. Kada smo započinjali poslovanje većinu operativnih poslova je obavljao naš direktor stranac. Kako je on bio zaposlen u tvrtci majci, a ne u našoj tvrtci tvrtka majka nam je fakturirala njegove usluge. Sada nam te fakture porezna kontrola osporava jer tvrde da fakturirana usluga nije obavljena odnosno da su cijene nerealne. Imaju li oni na to pravo s obzirom da se radi o poslovnom odnosu dvije tvrtke koje mogu slobodno dogovarati cijenu usluga?

Na žalost, porezna kontrola ima na to pravo. Opći porezni zakon definira da se poslovne knjige moraju temeljiti na vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama koje potpuno i istinito odražavaju poslovni događaj. Ukoliko postoji sumnja da račun neistinito odražava poslovni događaj odnosno da se poslovni događaj nije desio (usluga nije obavljena) tada porezno tijelo može zatražiti dodatna objašnjenja odnosno dokaze da je usluga stvarno obavljena. Zbog toga je potrebno uz sve takve račune priložiti što je više moguće dokaza da je usluga obavljena. Počevši od kopija avionskih karata i hotelskih računa pa do evidencije utrošenih radnih sati i zapisnika sastanaka. Kada uspijete dokazati da je usluga stvarno obavljena tada još morate dokazati da je zaračunana po tržišnoj cijeni. Trgovačka društva su slobodna u dogovaranju cijena, ali ne ako se radi o povezanim društvima. U poslovnim odnosima između povezanih društava, odnosno društava koja su vlasnički ili kontrolno povezana treba biti posebno oprezan. Zakon o porezu na dobit posebno traži da se u takvim odnosima ugovaraju takve cijene ili drugi uvjeti koji moraju biti isti cijenama ili uvjetima kakvi bi se ugovarali s nepovezanim osobama odnosno da cijene i drugi uvjeti moraju biti jednaki tržišnim. Teret dokazivanja je i tu na poduzetniku, a ne na poreznom tijelu. Poslovni odnosi između povezanih osoba priznat će se samo ako porezni obveznik posjeduje i predoči metodu koja je korištena za utvrđivanje usporedivih tržišnih cijena te razloge za odabiranje baš te metode. Pri tome porezna uprava priznaje samo pet dobro definiranih metoda: metodu usporedbe cijena s ostalim poduzetnicima, metodu trgovačkih cijena, metodu dodavanja bruto dobiti na troškove, metodu podjele dobiti i metodu neto dobitka. Detaljna razrada i upute za primjenu navedenih metoda nalaze se u Pravilniku o porezu na dobit.